

ეიფმანი - ახალი რუსული ბალეტი თბილისში

პირველი გვარდიან

ბალეტი «ცოდვის მიღმა» ქორეოგრაფის ფ.მ.დოსტოევსკის რომანის «ქმები კარამაზოვები»-ს ახალი პლასტიკური აღქმა გახდა. რუსული ლიტერატურის უკვდავი ნაწარმოების მიხედვით 1995 წელს დადგმული სპექტაკლი «კარამაზოვები» კარდინალურად გადაამუშავა, რომელმაც მას აღიარება მოუტანა. ბორის ეიფმანმა ემოციურად და ინტელექტუალურად დატვირთული ბალეტის ფსიქოდრამა შექმნა.

«ცოდვის მიღმა» ტექნიკური და მხატვრულ-გამომსახველობითი თვალსაზრისით თანამედროვე სცენიური ნაწარმოებია, რომელსაც მარადიული «დანყევლილი» საკითხები წინა პლანზე გამოაქვს. XXI საუკუნის დასაწყისის ფასეულობების ტოტალური კრიზისის პირობებში, ქორეოგრაფმა ურყევ ზნეობრივ საფუძვლებს მიმართა და შექმნა ბალეტი ღმერთის უარყოფასა და ღმერთის ძიებაზე, ურწმუნოებასა და რწმენაზე, ადამიანის ცოდვის წარმოშობასა და სულის ხსნაზე

სანკტ-პეტერბურგის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი ბორის ეიფმანის ხელმძღვანელობით, რომელიც 1977 წელს შეიქმნა, თავდაპირველად ერთი ქორეოგრაფის საავტორო თეატრის სახით ჩამოყალიბდა, რაც იმ დროისათვის უნიკალური მოვლენა. მან პირველივე პროგრამით შეძლო შთაბეჭდილების მოხდენა მაყურებელზე.

კოლექტივის პირველივე სპექტაკლები ახალგაზრდული აუდიტორიისაკენ იყო მიმართული. თამამი ექსპერიმენტად იქცა სპექტაკლი «ბუმერანგი», რომლის შესახებაც New York Times-ში დაიბეჭდა სტატია სათაურით «ბორის ეიფმანი - ადამიანი, რომელმაც გაბედა». უკვე ის ფაქტი, რომ მან მიმართა «პინკ ფლოიდს», დ.მ.აკლანდისა და რ.უეიკმანის («Yes») მუსიკას, აფეთქების თანაფარდი იყო, ხოლო ამ კომპოზიციების შეერთებამ გამოაგნებულ, ემოციურ, აკადემიური კლომები-საგან თავისუფალ «უპუანტო» ქორეოგრაფიასთან ეიფმანს «ქორეოგრაფიული დისიდენტის» რეპუტაცია შესძინა. ეიფმანმა თავისი ნაყოფიერი მოღვაწეობის მანძილ-

ზე 40-ზე მეტი ბალეტი დადგა. მისი სპექტაკლების მიხედვით შექმნილია რიგი სატელევიზიო ფილმ-ბალეტებისა და აგრეთვე, მრავალი ტელეგადაცემა, რომელიც მის შემოქმედებას ეძღვნება. თეატრის რეპერტუართან ერთად ჩამოყალიბდა საბალეტო დასი განსაკუთრებული პლასტიკური აზროვნებით. არტისტები ბრწყინვალედ ფლობენ კლასიკურ და თანამედროვე ცეკვებს. მათ საოცარი გარდასახვის უნარი აქვთ. ბორის ეიფმანი - ახალი სამსახიობო სკოლის დამაარსებელი, - საბალეტო ხელოვნებას განსაზღვრავს, უწინარესად, როგორც სულიერ პროცესს.

ამჟამად თეატრი, რომელსაც ეიფმანი ხელმძღვანელობს, უცვლელი წარმატებით სარგებლობს რუსეთში და მის საზღვრებს გარეთ. ის გასტროლებს მართავს ევროპის, აზიის, ამერიკისა და აფრიკის ქვეყნებში და მსოფლიო აღიარება აქვს მოპოვებული. თეატრში სხვადასხვა დროს მუშაობდნენ გამოჩენილი მოცეკვავეები: ვ. განიბალოვა, ნ. დოლგუშინი, მ. ლიეპა, ჯ. მარკოვსკი, ვ. მიხაილოვსკი, ვ. მოროზოვა, ა. ოსიპენკო. დღეს ქორეოგრაფის ჩანაფიქრს ხორცს ასხამენ მშვენიერი მოცეკვავეები: მ. აბაშოვა, ვ. არბუზოვა, ნ. ზმიევეცი, ე. კუზმინა, ნ. პოვოროზნიუკი, ა. სიტნიკოვა, ი. ანანიანი, ო. გაბიშვილი, ა. კასიანენკო, ი. კოზლოვი, ო. მარკოვი, ი. ოსიპოვი, ი. სმეკალოვი, დ. ფიშერი და სხვები.

ბალეტმაისტერის შექმნილი რეპერტუარი მნახველს აოცებს უანრების მრავალფეროვნებით: კამერული ბალეტის პროგრამები («ავტოგრაფები», «მეტამორფოზები»), ბალეტი-ბუფები («გიჟური დღე, ანუ ფიგაროს ქორწინება», «მეთორმეტე ღამე», «სასიყვარულო ინტრიგები»), ბალეტი-იგავეები («ლეგენდა»), ბალეტი-ზაპარები («ფასკუნჯი», «პინოქიო»).

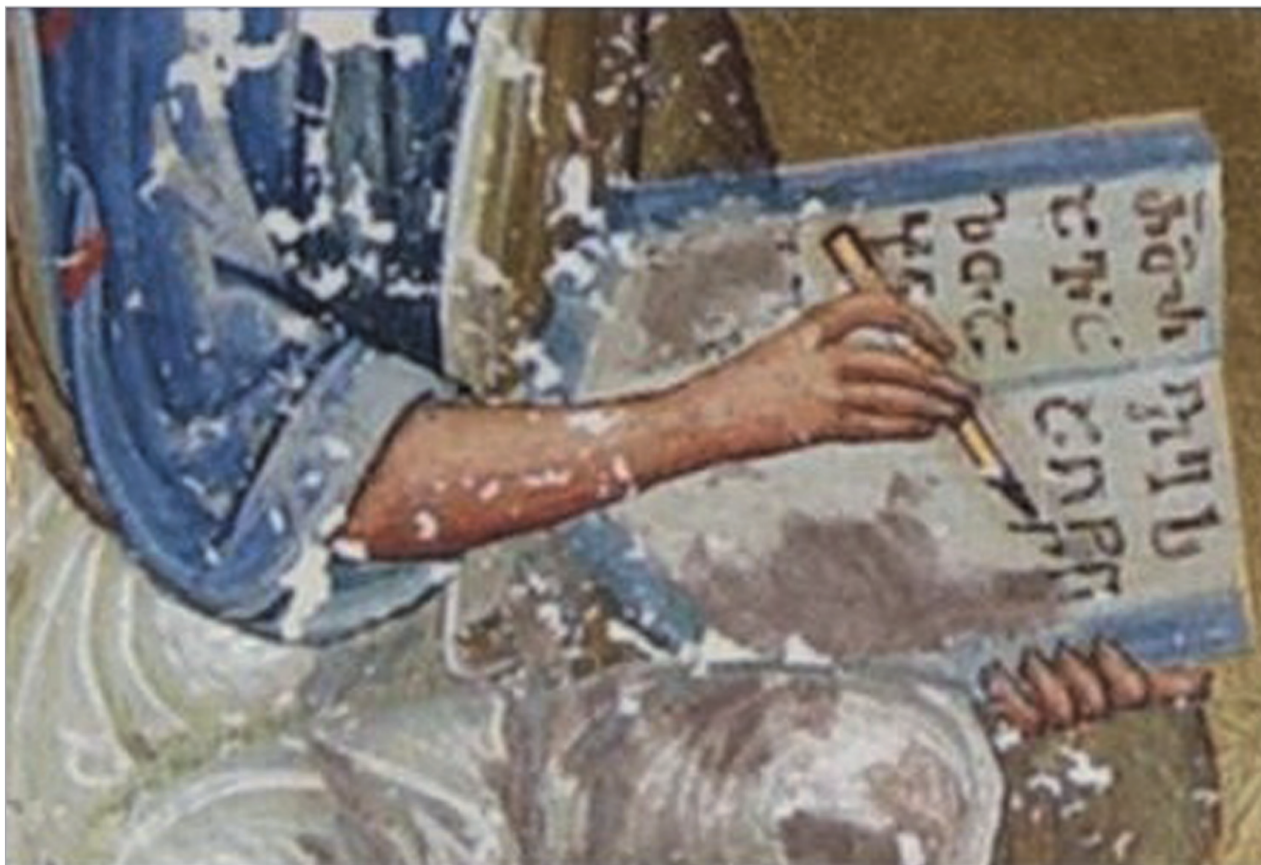
თეატრის ბოლოდროინდელ ნამუშევრებს შორისაა სპექტაკლები, რომლებმაც მსოფლიო აღიარება მოიპოვა: «რეკვიემი», «ჩაიკოვსკი», «დონ კიხოტი, ანუ გიჟის ფანტაზიები», «კარამაზოვები», «წითელი ჟიხელი», «ჩემი იერუსალიმი», «რუსი ჰამლეტი» («ეკატერინე დიდის ვაჟი»), «დონ ჟუანი და მოლიერი», «ვინ ვინაა», «მუსაგეტი», «ანა კარენინა».

ქართული კალიგრაფიის განვითარებისთვის

საქართველოს ხელნაწერთა ინსტიტუტი კალიგრაფიის მორიგ კონკურსს აცხადებს. ოთხშაბათს, 6 ნოემბერს, 10:30 საათზე, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროში გაიმართება ბრიფინგი. სადაც გამოცხადდება 2013 წლის კალიგრაფიის კონკურსის პირობები და კრიტერიუმები.

ქართულ კალიგრაფიულ სკოლას საუკუნეების ტრადიცია აქვს. ხელით გადაწერილი წიგნი ადრეულ საუკუნეებშივე იქცა კულტურულ და ეროვნულ ფენომენად. საქართველოში თუ მის ფარგლებს გარეთ არსებულ ქართულ სამწიგნობრო კერებში საუკუნეთა განმავლობაში ინტენსიურად იქმნებოდა ქართული წიგნი. მონასტრებში მოღვაწე მწიგნობრების შემოქმედებითი ჯგუფები ქმნიდნენ რა ხელნაწერ წიგნებს, განსაკუთრებული სიფრთხილით ეკიდებოდნენ ქართული ანბანის გრაფიკულ მოხაზულობას, წიგნის შესამკობად გამოყენებულ მოხატულ ასოებსა და სხვა დეკორატიულ ელემენტებს, რომელთა მრავალფეროვნებაში მქლავნდებოდა ცალკეული წიგნის შემქმნელის ინდივიდუალურობა.

მართალია, ბევრი ოსტატის სახე-

ლი დღეს ჩვენთვის უცნობია, მაგრამ მათი შემოქმედებითი ღვაწლით შექმნილი ასობით ხელნაწერი წიგნი ეროვნულ საუნჯედ იქცა. დღეს ისინი ინახება ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში.

ჩვენს რეალობაში ხელით წერის უძველესი მაღალმხატვრული ტრადიცია ნაკლებად ცნობილი და ნახალისებულა. დღეს ბევრი ვერ ხვდება რაში შეიძლება გამოიყენოს დახვეწილი კალიგრაფია. მაშინ როცა, ხელით შესრულებული ნამუშევრები, როგორც ხელოვნების ნიმუშები, საკმაოდ ფასობს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში.

ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის ინიციატივით 2010 წლიდან საფუძველი ჩაეყარა ყოველწლიურ კონკურსს «ქართული კალიგრაფია», სადაც მონაწილეებს საშუალება ეძლევათ თანაბარ კონკურენტულ პირობებში წარმოაჩინონ უნარი ხელით წერის კულტურაში, ასევე, აქვთ შესაძლებლობა მოისმინონ ლექცია-სემინარები შესაბამის თემებზე.

პროექტის საბოლოო მიზანია საქართველოში ხელნაწერი წიგნის შექმნის კულტურის აღორძინება.

